

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

De Iis, Quæ Vi Metvsve Causa Fiunt. Titvlvs XX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62915)

melior erit conditio, qui per litem contestationem negotium primitus occupabit. Post occupationem autem huiusmodi, alter se introrittere nequibit ulterius, cum ille litem dominus sit effectus: nisi dictum in constitutione fuisset, quod non fieret melior conditio occupantis. tunc enim si eum, qui occupavit, infirmari, mori, absentari, vel aliâ impediri contingat, aut si prosequi forte nolit, poterit alter suscipere ac perficere negotium ab alio inchoatum, dum tamen ab alio non fuerit alius substitutus: nam si sit, is præferri debet eidem.

Procurator datus in solidum, qui occupaverat negotium, ex impedimento exclusus, non reassumit: nisi altero impedito, h. d. Dominicus.

Ceterum ubi nullo substituto, alter suscipit negotium prosequendum, is, qui occupavit primitus, ipsum resumere postea impedimento cessante nequibit: nisi forsitan illud contingeret a impediri

In causis spiritualibus ex duobus procuratoribus simul simpliciter datus iudex eligit magis idoneum, qui solus prosequi poterit: nec alius admittitur, nisi primo legitime excluso, h. d. Dominicus.

Santè in electionum, postulationum, provisionum, & aliorum spiritualium negotiorum causis (cum talia clericorum expeditionem exigere dignoscantur) volumus specialiter observari, ut si plures procuratores simul in eis fuerint non in solidum deputati, iudex (ne propter eorum concursum negotia eadem intricari contingat) idoneiorem ex ipsis eligere valeat: & ille solum modo prosequatur, habeatque quicquid cum illo sic electo factum extiterit, plenam roboris firmitatem: nec ad prosequendum alius admittatur postmodum, nisi prout eum, qui non occupat negotium, censimus post occupationem factam ab alio superius admittendum.

CAP. VII.

Procurator, qui renuit acceptare mandatum, pœnitere potest, quamdiu constitutus in eadem perseveraverit voluntate.

Idem.

Item b. is, qui procurator constituitur ab absente, si dixerit præsentatum sibi suscipere nolle mandatum: hoc tamen nequaquam obstantè, quamdiu constitutus in eadem persistit voluntate, ipsum acceptare poterit e, quandoquunque placebit.

CAP. VIII.

Dominus datus procuratorem, quoties contingit eum abesse, causam tractando procuratorem non intelligitur revolare: secus si simpliciter: nisi expresse protestetur, quod ipsum revocare non intendit: vel aliâ hoc appareat ex probabilibus conjecturis. Ioan. And.

Idem.

Item quem sub ea forma, quoties te abesse contigerit: constitueris procuratorem ad causam, non ideo (licet tractes eam postmodum per teipsum) procuratorem ipsum dignosceris revocare, quinimo procurator idem procuratoris assumet officium, quandoquunque te contigerit absentare. Secus si simpliciter te fuerit constitutus: tunc enim sine ante litem contestatam sive post ad causam ipsam venias, non ut ipsi procuratori assistas, sed ut causam tractes eandem, tractando ipsam eum revocare censuris: nisi dicas expresse, quod ipsum vis in officio procuratoris (hoc non obstantè) manere, vel nisi quod non animo revocandi hoc facias, ex aliquibus appareat conjecturis d, ut si forsitan aliquis imminet articulus, in quo tu melius nosti veritatem, aut si sit procurator ipse infirmus, vel forsitan se absente, seu quicquid aliud acciderit, propter quod ipsi causæ tua sit præsentia opportuna.

a Alias, contigerit. b ad hunc text. vid. que dicit Alex. consil. d. incip. revocatur in dubium. l. s. c Vid. l. consensu. ff. de ad. & oblig. Font. d Una presumpcio tollit aliam. de presum. l. utra. de ineq. res. l. d. v. Font.

CAP. IX.

Tria dicit. Primo, quod procurator ad contrahendum matrimonium debet habere speciale mandatum. Secundo, quod talis procurator non substituit: nisi ad hoc mandatum habeat. Tertio, quod si talis procurator revocatus etiam ignoranter contrahit, non tenet matrimonium. Ioan. And.

Idem.

Procurator a non aliter censetur idoneus ad matrimonium contrahendum, quam si ad hoc mandatum habuerit speciale. Et quamvis aliis is, qui constituitur ad negotia procurator, alium dare possit: in hoc tamen casu (propter magnum quod ex facto tam arduo b posset periculum imminere) non poterit deputare alium, nisi hoc eidem specialiter sit commissum. Santè si procurator antequam contraxerit, a domino fuerit revocatus, contractum postmodum matrimonium ab eodem (licet tam ipse, quam ea, cum qua contraxit, revocationem huiusmodi: penitus ignorarent) nullius momenti existit, cum illius consensus defecerit, sine quo firmitatem habere nequibit.

DE IIS, QUÆ VI METUSVE CAUSA FIUNT.

TITVLVS XX.

CAP. I.

Excommunicationis, suspensionis, vel interdicti absolute, vel revocatio per vim extorta, non tenet: & extorquens: excommunicatus est ipso iure. Ioan. And.

Gregorius X. in Concilio generali Lugdun.

Abolutionis beneficium, ab excommunicationis sententia, vel quacumque revocationem ipsius, aut suspensionis, seu etiam interdicti per vim vel metu extorta, præsentis constitutionis auctoritate omnino viribus vacuumus. Ne autem sine vindicta violentiæ crescat audacia, eos, qui abolutionem seu revocationem huiusmodi vi vel metu extorsissent, excommunicationis sententia decernimus subjacere.

DE RESTITVTIONE IN INTEGRUM.

TITVLVS XXI.

CAP. I.

Ecclesia post quadriennium non admittitur ad petendum restitutionem contra sententiam, vel contractum, nisi rationalis aliqua causa hoc suadeat. Ioan. And.

Gregorius IX.

Ecclesia, quæ ad retractandam sententiam, vel contractum, per beneficium restitutionis in integrum, postulat se admitti, si quadriennii spatium post sit lapsum, & negligenter omiserit: non est ad beneficium huiusmodi admittenda. c Nisi prævaricationis, vel fraudis manifesta probetur super hoc intervenisse commentum: aut alia rationalis causa subit, quæ superiorem movere debeat ad idem beneficium concedendum.

CAP. II.

Ecclesia contra confessionem, qua lesa fuit, admittitur intra quadriennium, per beneficium restitutionis in integrum: postea non, nisi per usum iuri communis. Ioan. And.

Bonifacius VIII.

a Vid. Ancharanum consil. 228. incip. A. duas filias habebat. & duobus consil. seq. Antonium Butrium consil. 64. incip. A. duas filias habuit. & consil. seq. & Alex. consil. 145. incip. in causa & lite. & consil. 149. incip. viso processu. lib. s. b Et ideo non deciditur juramento per iudicem delato. Bald. in Ladmonenti. Font. c Iste versiculus habet etiam locum in aliis personis, quibus ista restitutio competit. Phil. Font.